

JIMÉNEZ, Montserrat.
L'Església catalana sota la monarquia dels Borbons. La Catedral de Girona en el segle XVIII.
 Ajuntament de Girona/Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 1999. 599 pàgines. Pròleg de Joaquim Nadal i Farreras.

L'altra cara de la catedral

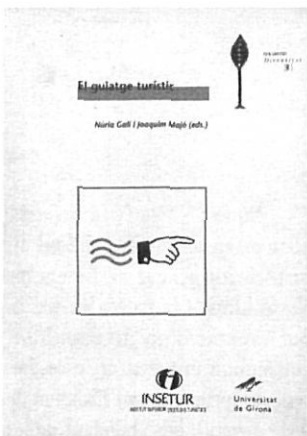
D'ENÇÀ QUE EL 1889 L'ARQUITECTE Joaquim Bassegoda publicàs *La catedral de Gerona*, la major part de la bibliografia referida a aquest monument s'ha desenvolupat des del biaix de la història de l'art. Tal com diu Joaquim Nadal en el pròleg del llibre de Montserrat Jiménez, la catedral de Girona des d'ara ja no podrà ser contemplada, tanmateix, només des de la perspectiva artística. En efecte, a través d'una recerca voluminosa en arxius civils i eclesiàstics, no únicament gironins, l'autora d'aquest llibre ens descriu amb prosa acurada i treballada el complex organigrama eclesiàstic intern de la catedral, a saber: els bisbes, les dignitats, els canonges, els beneficiats i els infants de cor. Es presenta el capítol de canonges com un col·lectiu amb forta i travada consciència i identitat grupal, amb clars interessos senyorials i feudals (tal com Jaume Portella i

Antoni Sanz ja posaren de relleu a través de la revista *Recerques*) i que es nodria, a diferència d'altres capítols catedralicis de la monarquia hispànica, no tant de membres procedents de la noblesa com de la pagesia benestant o classe hisendada de la regió de Girona (com els Veray de Celrà), o de determinats oficis urbans qualificats (com seria el cas del canonge erudit Francesc Xavier Dorca, ja estudiat amb anterioritat per la mateixa historiadora). L'autora es refereix, així mateix, a les persistents tensions existents entre els bisbes i els canonges (especialment d'enchà de les reformes tridentines), com aquests s'adaptaren a la nova conjuntura política oberta arran de la implantació del nou règim borbònic el 1714 i com afrontaren algunes de les seves mesures (abolició dels estatuts d'estrangeria, imposició del cadastre, excusat,

reducció dels ingressos dels censals a partir de 1750...).

Tot i que el llibre se centra en el capítol de canonges del segle XVIII, l'autora encertadament remet a bastament a períodes històrics anteriors (etapa medieval, reformes tridentines...) que condicionaren la seva evolució al llarg del set-cents. Només cal esperar que aquest llibre inauguri una nova etapa en els estudis sobre la catedral de Girona i esperoni l'autora, o d'altres historiadors o historiadores, a estudiar-ne altres aspectes encara poc tractats, com serien, per posar un parell d'exemples, la investigació sistemàtica del fons de l'obreria catedralícia o l'estudi detallat de l'impacte econòmic (i polític) en el capítol de canonges de les mesures preses durant la Revolució Liberal del segle XIX.

Joaquim M. Puigvert i Solà

El guiatge turístic.
 GALÍ, Núria; MAJÓ, Joaquim (ed.)
 Universitat de Girona.
 Girona, 1999. 102 pàgines.

El guia turístic ideal

UNA DE LES CARACTERÍSTIQUES DEL turisme és la quantitat i diversitat de fenòmens que hi intervenen: la comercialització, el transport, l'allotjament i la restauració, la senyalització, la imatge turística, l'atenció al client, etc. Sens cap mena de dubte, el guia turístic, és a dir, la persona que actua com a intermediària entre el turista i el territori, desenvolupa un paper destacat dins l'estructura del sector. En primer lloc, perquè té un tracte directe amb el turista i d'ell depèn el grau de satisfacció del client, alhora que obté un coneixement del seu comportament i les seves necessitats i expectatives. En segon lloc, perquè el guia intervé directament en la construcció de la imatge

turística, és a dir, de la percepció que el turista adquireix del territori i del servei turístic en general. En aquest sentit, és ben agradable, per necessari, que l'Escola de Turisme Oficial de Catalunya, adscrita a la Universitat de Girona, hagi editat un llibre on es recullen diverses perspectives sobre el guiatge turístic.

Segons es desprèn de la seva lectura, el guia ideal ha de complir tres requisits bàsics: 1) Tenir tres tipus de coneixements: a) un cert saber general (cultura, història, política, geografia), b) un exhaustiu coneixement del territori que presenta (la seva cultura, història, patrimoni, actualitat), c) un coneixement pràctic que li permeti desenvolupar la seva fun-

ció de guia (moure's pel territori, conèixer el funcionament social, adreces d'interès); 2) Tenir dots organitzatius, de comunicació i de dinàmica de grup (això inclou el domini d'idiomes, la capacitat d'expressió i transmissió de coneixements, el tracte amb el públic, saber escoltar, afrontar situacions inesperades), i, finalment, 3) Tenir un actitud de servei davant el client (amabilitat, atenció). Aquestes actituds i aptituds han de permetre al guia desenvolupar les seves funcions: acompanyant, informador, presentador del territori, divulgador de coneixements i mediador cultural.

Xavier Turró

novetats – novetats – novetats – novetats

- AGUIRRE, Miquel; RUSTULLET, Miquel [coord.]. *Repics de festa. Aplecs, fires i festes del Pla de l'Estany*. Banyoles: Consell Comarcal del Pla de l'Estany, 1999. 312 p.
- Aixa, *Revista Bidual del Museu Etnològic del Montseny La Gabella*, 9. Museus, Patrimoni i Turisme. [Arbúcies]: Museu Etnològic del Montseny, 1999. 95 p.
- BENET, Josep. *Carles Rahola, afusellat*. Barcelona: Empúries, 1999. 184 p.
- BERGA, Miquel. *Amants i altres estranys*. Barcelona: Edicions 62, 1999. 135 p.
- BOLAÑO, Roberto. *Monsieur Pain*. Barcelona: Anagrama, 1999. 171 p.
- BURCH, Josep; NOLLA, Josep M.; SAGRERA, Jordi; VIVÓ, David; SUREDA, Marc. *Quaderns. Els temples i els cementiris antics i altmedievals del castell de Porqueres*. Banyoles: Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, 1999. 139 p.
- BUTINYÀ, Júlia. «En el centenari del pare Butinyà». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 480 (desembre 1999). P. 9.
- CASELLAS i MATAS, Josep. *Déu a les ones catòliques i ecumèniques a l'Europa llatina*. Barcelona: Mediterrània, 1999. 283 p.
- COLOM, Margarita. *Maravillizar*. Gaüses: Llibres del Segle, 1999. 176 p.
- COMADIRA, Narcís. *Aprendre de lletra. Lliçó inaugural del curs 1998-99 del Sistema Universitari Català*. Girona: Universitat de Girona, 1999. 24 p.
- CÒNSUL, Isidor. «Perfil de Maria Àngels Anglada». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 475-6 (juliol/agost 1999). P. 64-66.
- CULLELL-RAMIS, Josep. *Viatge a la Mediterrània interior*. PAM, 1999. 231 p.
- Diversos autors. *El castell de Mataplana i del comte Arnau. Una història i una llegenda singulars de la Catalunya medieval*. [s.l.]: Signament Edicions, 1999. 58 p.
- Diversos autors. *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, volum XL*. Girona: Institut d'Estudis Gironins, 1999. 424 p.
- DOMÍNGUEZ, Martí. *El secret de Goethe*. Barcelona: Edicions 62, 1999. 253 p.
- FITA, Domènec. *Escrips 1947-1997*. Girona: Diputació de Girona, 1999. 489 p.
- FONALLERAS, Josep M. «Dos ànecs il·lustrats». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 475-6 (juliol/agost 1999). P. 30-31.
- GALÍ, Neus; MAJÓ, Joaquim [ed.]. *El guiatge turístic*. Girona: Universitat de Girona i Escola Oficial de Turisme Insetur, 1999. 102 p.
- GALOFRÉ, Jordi. *Jacint Masgrau i Butinyà (1895-1950)*. Per Banyoles i per la República. Girona: Ajuntament de Banyoles, 1999. 291 p.
- Girona. *Guia de fons en imatges*. Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 227 p.
- JULIÀ, Lluïsa. «El violí d'Auschwitz: el naixement d'una nova èpica». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 475-6 (juliol/agost 1999). P. 69-71.
- METGE, Bernat. *Lo somni* [a cura de Lola Badia]. Barcelona: Quaderns Crema, 1999. 268 p.
- MUÑOZ i TORRES, Sílvia. *Isidre Macau i Teixidor. Mestre i naturalista (Palau-saverdera, 1882 – Barcelona, 1946)*. [Girona]: Lleure / Ajuntament de Palau-saverdera, 1999. 49 p.
- OLIVER i ALONSO, Josep. *La construcció de l'espai econòmic i metropolità de Girona: els canvis estructurals de la ciutat des de la transició democràtica*. Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 94 p.
- PAIROLÍ, Miquel. *L'enigma*. Barcelona: La Campana, 1999. 268 p.
- PANYELLA, Vinyet. «La poesia de la tendresa, el compromís, la compassió». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 475-6 (juliol/agost 1999). P. 66-68.
- «Rusiñol a Granada. Viatges d'artista (1887-1922)». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 480 (desembre 1999). P. 61-69.
- PASQUAL, Josep M. *El Maragallisme de la A a la Z*. Barcelona: Mediterrània, 1999. 280 p.
- PLA, Josep. *Weekend (d'estiu) a Nova York*. [Reedició]. Barcelona: Destino, 1999. 254 p.
- PUIGVERD, Antoni. «L'illa de Maria Àngels Anglada». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 475-6 (juliol/agost 1999). P. 63.
- «Diaris en català: buidor i fatiga». *Serra d'Or*. [Barcelona], núm. 480 (desembre 1999). P. 17-20.
- RICHARDS, Vernon. *L'Escala, 1957-1961. La visió d'un estranger*. [s.l.]: Ajuntament de l'Escala, 1999. 31 fotografies.
- ROCA, M. Mercè. *Perfum de nard*. [Reedició]. Barcelona: Columna, 1999. 125 p.
- TORRENT, Llorenç. *Cercant la llibertat: anys perillous*. Santa Pau: Grup Cultural i Esportiu Passabigues, 1998. 192 p.
- URIBARRI, Alberto. *El sentit de l'art en l'època del sense-sentit*. Girona: Fundació Espais d'Art Contemporani, 1999. 90 p.
- XIFRA, Jordi. *Les relacions públiques, ciència del diàleg*. Girona: Universitat de Girona, 1999. 199 p.